

Број/Број: 06/3-50-1-76-19-2/11

Сарајево/Sarajevo, 03.03.2011.

IZVJEŠTAJ

**o radu Odbora za žalbe građana
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
za period januar – decembar 2010. godine**

Februar 2011. godine

Na osnovu člana 19. stav (1) tačka d) Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj: 36/08) i člana 5. stav (1) tačka f) Poslovnika o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj: 84/09), Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je na 19. sjednici, održanoj 27.1.2011. i 20. sjednici, održanoj 22.2.2011. godine, usvojio i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnosi sljedeći

I Z V J E Š T A J

o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za period od 1.1.2010. do 31.12.2010.

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Odjeljak A. Osnivanje Odbora za žalbe građana

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Odbor za žalbe građana) osnovan je u skladu sa Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, kao tijelo Parlamentarne skupštine BiH.

Odbor za žalbe građana ima sedam članova koji se biraju na mandat od četiri godine, a čine ga građani koji nisu zaposleni u policijskim tijelima i imaju ugled u društvu i koji su predstavnici svih konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini.

Parlamentarna skupština BiH je na 58. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 22.7.2009., te na 33. sjednici Doma naroda, održanoj 23.7.2009., donijela *Odluku o imenovanju članova Odbora za žalbe građana kao nezavisnog tijela policijske strukture Bosne i Hercegovine* („Službeni glasnik BiH”, broj 59/09).

U Odbor za žalbe građana imenovani su:

- Mate Miletić – predsjednik;
- Amela Bašić – prva zamjenica predsjednika;
- Borislav Radić – drugi zamjenik predsjednika;

- Ermin Pešto – član;
- Marijan Milićević – član;
- Hamida Karčić – član; i
- Danica Berić – član.

Odjeljak B. Nadležnosti Odbora za žalbe građana

Odbor za žalbe građana, u skladu sa Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH i Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine, nadležan je za:

- primanje, evidentiranje, procjenjivanje i prosljeđivanje žalbi na postupanje policijskih službenika u Bosni i Hercegovini, kao i njihovo upućivanje nadležnim policijskim tijelima;
- kontinuirano praćenje u kojoj je fazi predmet;
- iniciranje odgovarajućeg postupka protiv podnosioca žalbe u slučaju lažne ili tendenciozne žalbe;
- vođenje svih odgovarajućih evidencija i baza podataka o žalbama građana protiv policijskih službenika Bosne i Hercegovine, rezultatima istrage i drugim faktorima na osnovu kojih je pokrenut disciplinski ili krivični postupak;
- davanje svih informacija podnosiocu žalbe u vezi s njegovom žalbom;
- informiranje Parlamentarne skupštine BiH o svom radu, te
- obavljanje ostalih poslova propisanih Zakonom.

POGLAVLJE II. SJEDNICE ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA

Odjeljak C. Rad i aktivnosti Odbora za žalbe građana

U periodu od 1.1.2010. do 31.12.2010. Odbor za žalbe građana održao je 13 sjednica, te u izvještajnom periodu zaprimio 49 predstavlki građana na rad policijskih službenika Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu. Treba istaknuti da je od 1.3.2010. Odbor za žalbe građana počeo zaprimati i razmatrati predstavlke građana, s obzirom da su ih policijske agencije od tog dana počele dostavljati Odboru za žalbe građana na nadležno postupanje.

Od navedenog broja, 31 predstavka odnosila se na rad Granične policije BiH, a 13 na rad Državne agencije za istrage i zaštitu. Odbor za žalbe građana oglasio se nenadležnim za pet predstavki koje su mu direktno dostavili građani.

Predstavke su se, uglavnom, odnosile na neprofesionalno ponašanje pripadnika policijskih agencija, dok se konkretno njih pet odnosilo na davanje i primanja mita, jedna predstavka na klevetu, a jedna na učešće u organiziranom kriminalu. Najviše predstavki odnosilo se na postupanje policijskih službenika na Međunarodnom graničnom prijelazu „Doljani“.

Od ukupnog broja predstavki, u izvještajnom periodu članovi Odbora glasali su za potvrđivanje 48 dostavljenih izvještaja nadležnih policijskih agencija kao i o preduzetim aktivnostima u vezi s predstavkama.

Odjeljak D. Način rada i odlučivanja članova Odbora za žalbe građana

Predstavke upućene na rad policijskih službenika većinom se dostavljaju direktno Odboru za žalbe građana posredstvom odjeljenja za unutrašnju kontrolu nadležne policijske agencije. Manji broj predstavki građani su direktno dostavili Odboru za žalbe građana.

Nakon zaprimanja, predstavka se dostavlja članovima Odbora za žalbe građana radi upoznavanja s njenim sadržajem, u skladu s članom 12. (Prijem i postupanje s primljenim žalbama građana) Poslovnika o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine.

U svakom konkretnom predmetu određuje se izvjestilac koji ima obavezu da na sjednici ukratko izloži sadržaj predstavke, obrazloži radnje koje su preduzete po predstavi, te predloži odgovarajuće zaključke. S tim u vezi, jedan broj članova Odbora za žalbe građana određen je da obrađuje i prati predstavke koje dostavlja Granična policija BiH, dok drugi dio članova Odbora za žalbe građana prati predstavke koje dostavlja Državna agencija za istrage i zaštitu.

Nakon sjednice izvjestilac u svakom konkretnom slučaju sačinjava konačan izvještaj koji sadrži: kratak opis predstavke, aktivnosti preduzete u toku postupka rješavanja predstavke,

podatke o svim predočenim dokazima i eventualnim zapažanjima izvjestioca i konačan zaključak.

Potrebno je napomenuti i to da svakoj sjednici Odbora za žalbe građana prisustvuju ovlašteni policijski službenici Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu. Iako svaka policijska agencija samostalno odlučuje i rješava po žalbama građana, u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima i na osnovu procedura koje su ta tijela regulirala podzakonskim i internim aktima, a čije je usaglašavanje s propisanim nadležnostima Odbora za žalbe građana u proceduri, prisustvo navedenih predstavnika Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu ima za cilj pojašnjavanje okolnosti u vezi sa svakom konkretnom žalbom, te upoznavanje s tokom urađenih radnji i aktivnosti po žalbi, kao i eventualno pojašnjavanje razloga koji su doveli do preduzimanja, odnosno nepreduzimanja radnji u svakom konkretnom slučaju.

Odjeljak E. Aktivnosti na terenu Odbora za žalbe građana

S ciljem unapređenja svog rada, a povodom razmatranja predstavki građana na rad pripadnika Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu, Odbor za žalbe građana je na 14. sjednici, održanoj 31.8.2010., odlučio da je neophodno posjetiti sve međunarodne granične prijelaze u Bosni i Hercegovini i terenske urede Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu. Osnovni razlog posjete jeste upoznavanje pripadnika policijskih agencija Bosne i Hercegovine s nadležnostima i radom Odbora za žalbe građana, ali i ostvarivanje uvida u stanje na terenu, te upoznavanje sa uslovima rada, eventualnim problemima i poteškoćama s kojima se susreću zaposleni u Graničnoj policiji BiH i Državnoj agenciji za istrage i zaštitu.

U skladu s navedenim, 22.9.2010., Odbor za žalbe građana posjetio je terenski ured Granične policije BiH u Grudama i Međunarodni granični prijelaz „Doljani“. Prilikom obje posjete službenicima Granične policije BiH predstavljen je rad Odbora za žalbe građana, u smislu nadležnosti, prava i dužnosti koje su utvrđene Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture u Bosni i Hercegovini i Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika Bosne i Hercegovine. Posjeta je iskorištena i kako bi se predali promotivni materijali, leci i plakati koji će biti istaknuti na vidnim mjestima i dostupni građanima, s ciljem njihovog upoznavanja s radom Odbora za žalbe građana.

Također, posjeta terenskom uredu Granične policije BiH u Grudama i Međunarodnom graničnom prijelazu „Doljani“ iskorištena je i da se članovi Odbora za žalbe građana upoznaju sa osnovnim problemima u radu pripadnika ove agencije.

Većina utvrđenih problema odnosi se na:

- neizgrađenu infrastrukturu na pojedinim graničnim prijelazima, te loše uslove rada policijskih službenika, što, kada se uzme u obzir velika frekvencija vozila na određenim graničnim prijelazima, može biti i glavni uzrok većeg broja predstavljeni građana na rad pripadnika Granične policije BiH;
- nefunkcioniranje videonadzora na pojedinim graničnim prijelazima, što može uticati na utvrđivanje svih okolnosti koje se navode u predstavkama građana;
- nepostojanje dovoljno adekvatnih podataka o licima koja bi mogla potvrditi navode iz predstavke. Ovo utiče na sam tok rješavanja predstavke, u smislu da u većini slučajeva odjeljenja za unutrašnju kontrolu policijskih agencija zasnivaju svoj konačan izvještaj o predstavljeni na osnovu izjava koje daju policijski službenici, ali ne i svjedoka koje navedu građani;
- nepoznavanje engleskog jezika često je uzrok nesporazuma između građana i policijskih službenika;
- neusklađenost, odnosno nedovoljna usklađenost internih propisa i procedura o postupanju po zaprimljenim prigovorima građana na rad policijskih službenika Bosne i Hercegovine sa Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine i Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana na postupanje policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine;

Odjeljak F. Objektivne poteškoće u radu Odbora za žalbe građana

Odbor za žalbe građana se u svom radu, u periodu od 1.1.2010. do 31.12.2010., susreo s određenim objektivnim poteškoćama, koje kao takve nisu prouzrokovale značajnije probleme u radu zbog izuzetnog angažiranja članova Odbora za žalbe građana. Međutim, ako se uočeni nedostaci ne otklone u narednom periodu, mogli bi znatno uticati na kvalitet rada ovog tijela Parlamentarne skupštine BiH.

Objektivne poteškoće u radu Odbora za žalbe građana u izvještajnom periodu bile su:

- nepostojanje odgovarajućeg radnog prostora do oktobra 2010. godine;
- neodgovarajuća tehnička opremljenost;
- nedostatak finansijskih sredstava koje je Parlamentarna skupština BiH bila dužna osigurati kako bi se provele aktivnosti Odbora za žalbe građana navedene u Planu rada Odbora za žalbe građana za 2010. godinu. Nedostatak sredstava loše se odrazio na pokušaje promocije rada Odbora za žalbe građana, nemogućnost realizacije terenskih aktivnosti Odbora za žalbe građana, pri čemu se prvenstveno ističu posjete graničnim prijelazima između Bosne i Hercegovine i susjednih država. Ovdje napominjemo da je troškove posjete Terenskom uredu „Grude“ i Međunarodnom graničnom prijelazu „Doljani“ u potpunosti podržala Granična policija BiH.

Odjeljak G. Saradnja Odbora za žalbe građana s predstavnicima policijskih agencija BiH

Imajući u vidu da je Odbor za žalbe građana novoformirano tijelo Parlamentarne skupštine BiH i tijelo koje je po svojim nadležnostima, također, relativno novo, neophodna je bolja promocija nadležnosti i rada ovog parlamentarnog tijela.

S ciljem bližeg upoznavanja, prije svega, predstavnika policijskih agencija s nadležnostima koje su Odboru za žalbe građana povjerene Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture i Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana na postupanje policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine, članovi Odbora za žalbe građana ocijenili su neophodnim da održe sastanke s predstavnicima Državne agencije za istrage i zaštitu i Granične policije BiH. Tako su u dva navrata, 2.3.2010. i 17.6.2010., održani sastanci s predstavnicima spomenutih policijskih agencija.

Tema održanih sastanaka bila je unapređenje saradnje Odbora za žalbe građana s Državnom agencijom za istrage i zaštitu i Graničnom policijom BiH u pogledu rješavanja žalbi građana na rad policijskih službenika Bosne i Hercegovine. Na sastancima se, također, razgovaralo o načinima i metodama međusobne saradnje, načinu obavješćavanja i dostavljanja prigovora građana na rad policijskih službenika Bosne i Hercegovine, te načinu upoznavanja građana s nadležnostima i ovlaštenjima Odbora za žalbe građana. Sastanci su rezultirali usvajanjem zaključaka kojima su Državna agencija za istrage i zaštitu i Granična policija BiH preuzele obavezu da bez odgađanja dostavljaju sve vrste prigovora građana na rad policijskih

službenika Bosne i Hercegovine odmah po njihovom zaprimanju, počev od 1.3.2010., dok su o predstavkama zaprimljenim u prva tri mjeseca 2010. godine bile dužne dostaviti izvještaj.

Također, potrebno je spomenuti i dobru saradnju koju je Odbor za žalbe građana ostvario s Policijskom misijom Evropske unije u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: EUPM). Predstavnici EUPM-a redovno su prisustvovali sjednicama i pratili sve aktivnosti Odbora za žalbe građana, te članovima nastojali pružiti svu pomoć koja se pokazala neophodnom. Imajući na umu da je Odbor za žalbe građana tijelo koje je nedavno uspostavljeno i koje tek treba da zaživi u svom punom kapacitetu u Bosni i Hercegovini, predstavnici EUPM-a organizirali su dvodnevni seminar za članove Odbora za žalbe građana o temi: "Iskustva u radu odbora za žalbe građana u Velikoj Britaniji, Holandiji i Belgiji". Na seminaru, održanom u sjedištu EUPM-a u Sarajevu, predstavnici odbora za žalbe građana Velike Britanije, Holandije i Belgije prezentirali su iskustva svojih zemalja, dobru praksu te načine i metode rada tijela koja štite prava građana u njihovim zemljama. Također, članovi Odbora za žalbe građana upoznali su goste iz inozemstva i sa svojim nadležnostima, načinima i metodama rada.

POGLAVLJE III. PROMOCIJA RADA ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA

Smatrajući neophodnim da građani Bosne i Hercegovine u što kraćem periodu dođu do saznanja o postojanju Odbora za žalbe građana kao tijela Parlamentarne skupštine BiH, uspostavljenog prvenstveno za zaštitu njihovih prava, Odbor za žalbe građana je od samog uspostavljanja započeo niz aktivnosti na promociji svog rada.

Kako se nedostatak finansijskih sredstava pokazao kao glavna prepreka za provođenje i ove aktivnosti, Odbor za žalbe građana obratio se USAID-ovom Programu podrške parlamentu. Osigurana su sredstva za izradu promotivnih letaka Odbora za žalbe građana, a nešto kasnije i plakata na kojima su navedeni osnovni podaci o nadležnostima i radu Odbora za žalbe građana, te su istaknuti i svi potrebni kontakt-podaci.

Promotivni leci i plakati dostavljeni su u sve općine u gradovima Sarajevo, Banja Luka, Bileća, Livno i Mostar, te u sjedišta Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu koji su imali obavezu da ih dostave na sve granične prijelaze između Bosne i Hercegovine i drugih država, odnosno da ih istaknu na vidnim mjestima kako bi bili dostupni

građanima. Određeni broj promotivnih materijala članovi Odbora za žalbe građana dostavili su prilikom posjete Terenskom uredu „Grude“ i Međunarodnom graničnom prijelazu “Doljani“.

Za ostale promotivne aktivnosti Odboru za žalbe građana nisu osigurana novčana sredstva.

POGLAVLJE IV. PREPORUKE I ZAKLJUČCI

Odbor za žalbe građana predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH da usvoji Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana za period od 1.1.2010. do 31.12.2010. sa sljedećim zaključcima:

1. Zadužuje se Sekretarijat Zajedničke službe Parlamentarne skupštine BiH da u skladu sa Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine osigura materijalno-tehničke i finansijske pretpostavke za realizaciju planiranih aktivnosti Odbora.
2. Zadužuju se policijska tijela (Državna agencija za istrage i zaštitu - SIPA, Granična policija BiH i Direkcija za koordinaciju policijskih agencija u BiH) da bez odgađanja, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana usvajanja zaključaka, usklade svoje interne akte sa Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine i Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana.

PREDSJEDNIK
ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA
Mate Miletić